

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra Ægtestand

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Ægtestand", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Ægtestand*, udg. af Vibeke Blaksteen, Dansk lærerforening/Skov, cop. 1982, s. 206. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-gyllem15-shoot-idm140012812716432.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Ægtestand

Romanen giver imidlertid også indirekte en forklaring på, hvorfor Sophie nødvendigvis må vælge ægteskabet på bekostning af et kærlighedsforhold til Sardes. Sophie bliver i løbet af romanen ofte beskrevet gennem de omgivende mænds øjne, og det er karakteristisk for disse beskrivelser, at de fokuserer på det guddommelige, rene og barnlige ved Sophie, altså ved egenskaber som står i modsætning til det jordiske og det sanselige. Hun bliver ofte kaldt engel, og under festen på Havslunde knytter to tilbedere hende til 207 farver, der står for det himmelske og for uskyld. Teksten antyder, at denne beskrivelse i virkeligheden ikke dækker Sophies væsen eller hendes selvforståelse. Hendes længsler er jo netop sanselige, hun ønsker at vække erotisk behag snarere end at være en engel, og under Havslundefesten nævner hun som sine yndlingsfarver: lysets muntre farver. Hun definerer altså sit væsen som muntret og ikke rent og uskyldigt. Mændenes idealisering af Sophie lægger rammer for hendes adfærd, som i virkeligheden er i modsætning til hendes egne ønsker. Sardes' kærlighed til hende er præget af samme idealisering, og han fremhæver overalt hendes guddommelighed og fuldkommenhed, men samtidig indeholder hans kærlighed erotisk begær. Hans følelser for hende er således modsigelsesfyldte, og Sophie stilles derfor i sit forhold til ham i en uløselig konflikt. Hans ambivalente kvindesyn umuliggør en erotisk forening, for derved udsætter hun sig for hans foragt og for at miste sin selvrespekt, og et fortsat platonisk kærlighedsforhold er ligeså umuligt på grund af hans stadig hæftigere erotiske tilnærmelser.